

**ДОКЛАД С АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ В ГР.
ЯМБОЛ ПРЕЗ 2019 Г.**

Шумът в околната среда представлява значителен екологичен риск и заплаха за общественото здраве. Транспортът, грешките в градоустройственото планиране, недостатъчната пропускателна способност на използваната транспортна мрежа, продължаващото застрояване на терени, разположени около шумни улици и булеварди и липсата на подходяща шумозащита са причина за високо шумово натоварване на населените места.

1.Програма за мониторинг на шума в урбанизираните територии

Съгласно указанията за планиране на Министерството на здравеопазването, мониторинговата програма на РЗИ-Ямбол е съобразена с изискванията на *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.)*.

В рамките на националната система за мониторинг на шума в околната среда, РЗИ - гр. Ямбол представя данни от проведените през 2019 г. измервания и изчисления на градския шум в общо 15 пункта, разположени на територията на град Ямбол. Еквивалентните нива на шум са измерени в периода от 07.10.2019 до 25.11.2019 г. в одобрените от Министерството на здравеопазването пунктове, а именно:

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПУНКТОВЕ / ОБЩ БРОЙ - 15		
Пункт №	/ Адрес на пунктове по територии и зони	Норми, съгласно <i>Наредба 6/2006</i>
	Жилищни зони	55 dB/ A
1.	Ул. „Радецки”, №16 /Читалище „Зора”/	
2.	Кв. „ Аврен”, ул. „ Аврен”, №12	
3.	Кв. „ Бенковски”, бл. № 15	
	Централни градски части	60 dB/ A
4.	Ул. „ Страхил”, № 46	
5.	Ул. „ Срем”, № 2 /в близост до аптека „Бакалова”/	
6.	Ул. „ Роман Хайнацки”, № 1 / до ПМГ „ Атанас Радев”	
	Интензивен автомобилен трафик	60 dB/ A
7.	Ул. „ Димитър Благоев”, № 9 / Зъболекарска /	
8.	Бул. „Граф Игнатиев” – бензиностанция OMV	
9.	Булевард „ Крайречен” /Биков мост/	
10.	Ул. „Преслав” - ОДМВР	

	Производствено-складови територии и зони	70 dB/ A
11.	Фирма „Сакарела“-ООД	
12.	Фирми за търговия на едро и съхранение- Ямбол, ул. „Индустириална“ №1	
	Зони за обществен и индивидуален отдих	45 dB/ A
13.	Градски парк	
	Зони за лечебни заведения и санаториуми	
14.	Болница „Св.Иван Рилски“, ул. „Българка“ №2	
	Тихи зони извън агломерациите	40 dB/ A
15.	Парк „Боровец“	

2. Изпълнение на плана за мониторинг на шума

2.1 Определяне на еквивалентните нива на шум по измервателен метод

В 13 контролни пункта еквивалентните нива на шум са определени по метода на измерването. За целта е използван интегриращ шумомер, тип 2238А-ид. № 2414735 и СК № 069- ИАВ/ 15. 03. 2017 г.; звуков калибратор, тип 4231, производител В&В - Дания- ид. № 2517975 и СК № 018- ИАВ/ 06. 02. 2019 г. Измерване е извършено в следните пунктове:

- Жилищни зони
- 1. Пункт № 1 - Ул. „Радецки“ № 16 /Читалище „Зора/
- 2. Пункт № 2 - Кв. „Аврен“, ул.“Аврен“ № 12
  - Централни градски части
- 3. Пункт № 4 -Ул. „Страхил“ № 46
- 4. Пункт № 5 - Ул. „ Срем“, № 2 /в близост до аптека „Бакалова“/
- 5. Пункт № 6 - Ул. „Роман Хайнацки“ № 1 / до МГ
  - Зони на интензивен автомобилен трафик
- 6. Пункт № 7 - Ул. „Димитър Благоев“ № 9 /Зъболекарска/
- 7. Пункт № 8 - Бул. „Граф Игнатиев“- бензиностанция ОМV
- 8. Пункт № 10 -Ул. „Преслав“-ОДМВР
  - Производствено- складови територии и зони
- 9. Пункт № 11 - Фирма „Сакарела“- ООД, ул. „Преслав“ № 269
- 10. Пункт № 12 - Фирми за търговия на едро и съхранение- Ямбол, ул. „Индустириална“ № 1
  - Зони за обществен и индивидуален отдих
- 11. Пункт № 13 - Градски парк
  - Зони за лечебни заведения и санаториуми
- 12. Пункт № 14 - Болница „Св.Иван Рилски“, ул. „Българка“ № 2
  - Тихи зони извън агломерациите
- 13. Пункт № 15 - Парк „Боровец“.

Съгласно изготвените от отдел „Лабораторни изследвания“ при РЗИ-Ямбол доклади за измерване на шум с № 1-0173/27.11.2019 г. и №1-0170/25.11.2019 г.,

уличният шум не съответства на изискванията на Наредба 6/2006 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението в 8 контролни пункта (от общо 13).

Пунктовете с отчетени наднормени шумови нива са:

1. Пункт № 1 - Ул. „Радецки“ № 16 /Читалище „Зора“/
Средно измерена стойност на еквивалентно ниво на шума 59 dB/ A, при норма 55 dB/ A.
2. Пункт № 2 - Кв. „Аврен“, ул. „Аврен“ № 12
Средно измерената стойност на еквивалентно ниво на шума 58 dB/ A, при норма 55 dB/ A
3. Пункт № 4 - ЦГЧ, ул. „Страхил“ № 46
Средно измерената стойност на еквивалентно ниво на шума 62,3 dB/ A, при норма 60 dB/ A.
4. Пункт № 5 - Ул. „Срем“ № 2 /в близост до аптека „Бакалова“/
Средно измерената стойност на еквивалентно ниво на шума 63,0 dB/ A, при норма 60 dB/ A
5. Пункт № 7- Ул. „Димитър Благоев“ № 9 /Зъболекарска поликлиника/
Средно измерена стойност на еквивалентно ниво на шума 63,6 dB/ A, при норма 60 dB.
6. Пункт № 13 - Градски парк
Средно измерената стойност на еквивалентно ниво на шума е 52 dB/ A, при норма 45 dB/ A.
7. Пункт № 14 - Болница „Св.Иван Рилски“, ул. „Българка“ № 2
Средно измерена стойност на еквивалентно ниво на шума 51 dB/ A, при норма 45 dB/ A.
8. Пункт № 15 - Парк „Боровец“
Средно измерена стойност на еквивалентно ниво на шума 45 dB/A при норма 40 dB/ A.

2.2. Определяне на еквивалентните нива на шум по изчислителен метод

В 2 контролни пункта еквивалентните нива на шум са определени по изчислителен метод:

1. Пункт № 3 - Кв. „Бенковски“ бл. № 15 - жилищна зона
2. Пункт № 9 - Булевард „Крайречен“ /Биков мост/ - зона на интензивен автомобилен трафик.

Получените резултати, при използване на изчислителния метод за определяне на еквивалентните нива на шум, показват надвишаване на нормативните изисквания за двата контролни пункта, а именно:

1. Пункт № 3 - Кв. „Бенковски“ бл. № 15
Изчислена стойност 64,3 dB/ A при норма 55 dB/ A.
2. Пункт № 9 - Булевард „Крайречен“ / Биков мост/
Изчислена стойност 67 dB/ A при норма 60 dB/ A.

3. Обобщение на резултатите от мониторинга на шума

В 5 пункта (от общо 15 контролни пункта) средно измерените стойности на еквивалентен шум са в съответствие с граничните стойности на шума съгласно нормите по Наредба № 6/ 2006 г. , а именно:

1. Пункт № 6 - ЦГЧ, Ул. „Роман Хайнацки“ № 1 /до ПМГ „Атанас Радев“/
Средно измерена стойност на еквивалентно ниво на шума 58,8 dB/ А при норма 60,0 dB/ А.
2. Пункт № 8 - Бул. „Граф Игнатиев“ / бензиностанция OMV/
Средно измерената стойност на еквивалентно ниво на шума 59,7dB/ А при норма 60,0 dB/ А.
3. Пункт № 10 -Ул. „Преслав“ /до ОДМВР – Ямбол/
Средно измерена стойност на еквивалентно ниво на шума 60,0 dB/ А при норма 70,0 dB/ А.
4. Пункт № 11 - Фирма „Сакарела“ ООД, ул. „Преслав“ № 269
Средно измерената стойност на еквивалентно ниво на шума 60,0 dB/ А при норма 70,0 dB/ А.
5. Пункт № 12 - Фирми за търговия на едро - Ямбол, ул. „Индустриална“ № 1
Средно измерена стойност на еквивалентно ниво на шума 68,0 dB/ А при норма 70,0 dB/ А.

Средно измерените и изчислени стойности на еквивалентен шум в 10 пункта (от общо 15 контролни пункта) не съответстват на граничните стойности на шум, определени в Наредба № 6/ 2006 г., а именно в пунктове с №№ 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 13 и 14. За сравнение през 2018 г. несъответствия са установени в 9 пункта – пунктове с № № 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 14 и 15, т.е. относителният дял на контролните пунктове с превишение на нормите не се е увеличил значително в сравнение с миналата година. През 2019 г. максималната средноизмерена стойност на шумови нива е 68,0 dB/ А, през 2018 г. е 69,0 dB/ А, през 2017 г. също е 69,0 dB/А.

Основни причини за завишените шумови нива в гр. Ямбол са засиления трафик на автомобили и високите темпове на строителството в града. Запазва се тенденцията, в пунктовете, разположени в близост до улици с интензивен автомобилен трафик, шумът да е над граничните стойности.

Тази година, както и в предходните години няма измерени високи стойности на шумови нива от диапазона 73-77 dB(A), 78-82 dB(A) и над 82 dB(A).

Във връзка с горепосочените несъответствия следва да се предприемат мерки в няколко насоки, а именно:

1. Акустичното планиране - най -важната стъпка в борба с шума

То включва мерки, като правилно териториално устройство, инженеринг на системите за управление на трафика, планиране на трафика, намаляване на шума чрез мерки за шумова изолация и борба с шума при източника. При несъобразени с шумовото натоварване градоустройствени проекти, като ситуиране на сгради, подлежащи на усилена шумова защита на натоварени пътни артерии, решаването на проблема с шума трябва да се търси чрез изграждане на шумозащитни съоръжения, регулиране на интензивността и на структурата на автомобилните

потоци, изграждане на обходни пътни участъци. Мерките, които могат да се предприемат с цел опазване на зоните с усилена шумозащита в краткосрочен план са изграждане на препятствия за намаляване на скоростта на движение на превозните средства. На много места подобни мерки са постигнали намаляване на шумовите нива.

2. Ограничаване на комуникационния шум

Това са решения, свързани с такива адаптации на инфраструктурата, с които се цели превозните средства, движещи се по тази инфраструктура да причиняват колкото се може по-малки емисии на шум.

Положителните ефекти, свързани с решенията за пътната настилка, може да възникнат в резултат на ремонти и съживяване на тази настилка, доколкото тя е била в лошо състояние.

3. Ограничаване на автомобилния шум. Ограничаване на разпространението на шума. Приложение на всички елементи за стопанисване на дадената територия, които може да послужат за шумозащитни прегради. Акустични прегради, акустичен полутунел, акустичен екран-зелена стена, земен насип.

Доколкото е възможно, изолиране на източниците на значителен шум. Шумът от транспортния трафик може да бъде намален посредством различни мероприятия, като ограничаване на скоростта, обходни маршрути, увеличаване на разстоянието между източника на шум и защитавания обект, изграждане на шумозащитни бариери - екрани, прегради, зелена стена /зелени шумозащитни пояси/, земни насипи, тунели. Зоните между сградите също трябва да са озеленени.

4. Изграждането на зелена система - най-ефективните и сравнително евтини многофункционални методи за редуцирането на шума в селищата

Зелените насаждения филтрират, забавят, отразяват и поглъщат част от звуковата енергия. Поради това шумът в помещенията, пред които са разположени дървета, е значително по малко, отколкото зони, незащитени от дървета. Целесъобразно е зелените пояси да се съчетаят с други екраниращи средства като различни методи за моделиране на релефа и монтиране на шумозащитни стени от камък, дърво, полимерен или друг материал.

Мерките, касаещи организацията на движение, се отнасят до избягване на струпване на автомобили на кръстовищата, регулиране на интензивността и структурата на автомобилните потоци, изграждане на обходни пътни участъци.

5. Ограничаване на шума в точката на получаване, чрез:

- приложение на прозорци с подходяща изолация;
- повишаване на акустичната изолираност на външни прегради;
- приложение на решения в областта на архитектурното оформяне на

сградите.

6. Други средства:

Законодателни решения. Определяне на лимити на емисията на шум при източника. Използването на официална политика за ограничаване на нивата на звука, излъчвани от различни видове превозни средства, в зависимост от целта на тяхната употреба / разрешение за влизане в определена зона. Разрешителни заповеди.

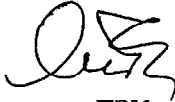
ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА ОБЩИНА ЯМБОЛ

За намаляване на шумовото натоварване в урбанизираната територия на град Ямбол е необходимо:

- да се осъществява контрол за качеството на изпълнение на основните и текущи ремонти и реконструкции на уличните настилки и улична мрежа;
- да се насърчават озеленителните и залесителни мероприятия;
- да продължи наложилата се практика за поставяне на ограничители на скоростта върху пътното платно пред обекти, подлежащи на засилена шумоизолация.

Изготвили:

Таня Ружева – началник на отдел ДЗК

Лиляна Георгиева – главен инспектор в отдел ДЗК

дата: 18.12.2019 г.